

**Výročná správa o aktivitách sieťových partnerov v oblasti
ochrany finančných záujmov EÚ v Slovenskej republike
za rok 2018**

Apríl 2019

Obsah

ÚVOD.....	3
1. Spolupráca OCKÚ OLAF a ostatných sieťových partnerov s úradom OLAF.....	5
1.1 Spolupráca OCKÚ OLAF s OLAF-om.....	5
1.2 Spolupráca sieťových partnerov s OLAF-om	8
2. Vzájomná spolupráca sieťových partnerov	10
2.1 Činnosť Riadiaceho výboru pre ochranu finančných záujmov Európskej únie v Slovenskej republike	10
2.2 Činnosť pracovných skupín pod Riadiacim výborom	10
3. Činnosť OCKÚ OLAF a ostatných sieťových partnerov v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ	12
3.1 Činnosť OCKÚ OLAF	12
3.1.1 Kontrolná činnosť OCKÚ OLAF.....	12
3.1.2 Nahlasovanie nezrovnalostí OCKÚ OLAF	12
3.1.3 Riešenie podaní verejnosti OCKÚ OLAF	13
3.2 Činnosť ostatných sieťových partnerov v oblasti OFZ EÚ	14
3.2.1 Národná kriminálna agentúra.....	14
3.2.2 Ministerstvo spravodlivosti SR.....	17
3.2.3 Úrad pre verejné obstarávanie	17
3.2.4 Protimonopolný úrad SR.....	17
3.2.5 Najvyšší kontrolný úrad SR	18
3.2.6 FS SR.....	18
4. Školiace aktivity OCKÚ OLAF a ostatných sieťových partnerov	19
4.1 OCKÚ OLAF	19
4.2 Ostatní sieťoví partneri	21
5. Aktivity v oblasti informovanosti a zvyšovania povedomia o ochrane finančných záujmov EÚ.....	23
6. Vydávanie tlačových správ	25
6.1 OCKÚ OLAF	25
6.2 Ostatní sieťoví partneri	25
7. Príklady dobrej praxe sieťových partnerov	28
7.1 Prípady riešené NAKA PPZ SR.....	28
7.2 Prípady riešené Finančnou správou SR	29
Záver.....	31
Zoznam skratiek	32

ÚVOD

Na účely plnenia záväzkov vyplývajúcich z článku 325 Zmluvy o fungovaní Európskej únie ochranu finančných záujmov Európskej únie v Slovenskej republike zabezpečuje a koordinuje v zmysle § 24 ods. 4 zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy, zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov a zákona č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov Úrad vlády SR (ďalej len „ÚV SR“).

V rámci ÚV SR sú tieto úlohy delegované na sekciu kontroly, odbor Centrálny kontaktný útvar pre OLAF (ďalej len „OCKÚ OLAF“), ktorý je kontaktným pracoviskom pre Európsky úrad boja proti podvodom (ďalej len „OLAF“ alebo „úrad OLAF“).

OCKÚ OLAF zároveň plní úlohu koordinačného útvaru pre boj proti podvodom v Slovenskej republike (Anti-Fraud Coordination Service - AFCOS) a spolupracuje s OLAF-om, ako aj s vecne príslušnými orgánmi verejnej správy, ktorých združuje do siete kontaktných pracovísk AFCOS a koordinuje ich činnosti súvisiace s ochranou finančných záujmov Európskej únie.

Sieťovými partnermi sú orgány a inštitúcie SR zodpovedné za riadenie, implementáciu, kontrolu a audit výdavkov rozpočtu EÚ, a za výber, kontrolu a audit finančných prostriedkov, ktoré predstavujú zdroj príjmov rozpočtu EÚ ako i s orgánmi a inštitúciami zodpovednými za konania o spätnom vymáhaní, ukladaní sankcií a postihovaní pôvodcov nezákonných činností súvisiacich s poškodzovaním finančných záujmov EÚ.

Sieťovými partnermi v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ v Slovenskej republike sú:

1. Úrad vlády SR
2. Ministerstvo financií SR
3. Ministerstvo dopravy a výstavby SR
4. Ministerstvo hospodárstva SR
5. Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR
6. Ministerstvo vnútra SR
7. Ministerstvo spravodlivosti SR
8. Ministerstvo životného prostredia SR
9. Ministerstvo kultúry SR
10. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
11. Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
12. Ministerstvo zdravotníctva SR
13. Finančná správa SR
14. Úrad pre verejné obstarávanie
15. Najvyšší kontrolný úrad SR
16. Generálna prokuratúra SR
17. Národná banka Slovenska
18. Slovenská informačná služba
19. Bratislavský samosprávny kraj
20. Protimonopolný úrad SR
21. Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu

Výročná správa o aktivitách sieťových partnerov v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ v SR za rok 2018 (ďalej len „Výročná správa“) je vypracovaná OCKÚ OLAF sekcie kontroly ÚV SR v spolupráci s členmi Pracovnej skupiny pre komunikáciu (ďalej len „PSK“) zriadenej pod Riadiacim výborom pre ochranu finančných záujmov Európskej únie v Slovenskej republike. Výročná správa je vypracovaná v zmysle Komunikačného plánu k ochrane finančných záujmov Európskej únie v Slovenskej republike (ďalej len „Komunikačný plán“).

1. Spolupráca OCKÚ OLAF a ostatných sieťových partnerov s úradom OLAF

1.1 Spolupráca OCKÚ OLAF s OLAF-om

Úlohou OLAF-u je chrániť finančné záujmy EÚ, bojovať proti podvodom, korupcii a všetkým ďalším nezákonným aktivitám, vrátane zneužitia úradnej moci v rámci európskych inštitúcií, prostredníctvom výkonu interných a externých administratívnych vyšetrovaní.

OLAF plní tieto úlohy prostredníctvom:

- výkonu nezávislých vyšetrovaní podvodov a korupcie, ktoré zahŕňajú finančné prostriedky EÚ s cieľom zabezpečiť, aby všetky peniaze daňových poplatníkov EÚ boli použité na projekty, ktoré môžu v Európe vytvárať pracovné miesta a rast;
- posilňovania dôvery občanov v inštitúcie EÚ vyšetrovaním závažných pochybení zo strany zamestnancov EÚ a členov inštitúcií EÚ;
- tvorby politiky EÚ v oblasti boja proti podvodom.

Úrad OLAF pravidelne a úzko spolupracuje s príslušnými orgánmi členských štátov na účely koordinácie ich činností v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ (ďalej len „OFZ EÚ“) v členských štátoch. OLAF pomáha členským štátom pri ich aktivitách v boji proti podvodom v súvislosti s ochranou finančných záujmov EÚ poskytovaním potrebnej pomoci a technického know-how.

OCKÚ OLAF v rámci spolupráce s OLAF-om aj v roku 2018 zabezpečoval podporu OLAF-u pri získavaní informácií a dokumentácie na základe jeho vyžiadania od dotknutých subjektov na národnej úrovni, prijímal a spracúval informácie od OLAF-u, ktoré indikovali podozrenie, že došlo k protiprávnemu konaniu ohrozujúcemu finančné záujmy Európskej únie, poskytoval súčinnosť OLAF-u pri administratívnom vyšetrovaní vedenom jeho inšpektormi v Slovenskej republike, poskytoval OLAF-u informácie o výsledku kontrol, vyšetrovaní a ďalších konaní súvisiacich so zisťovaním a postihom protiprávnych konaní v prípadoch, v ktorých mohli byť poškodené finančné záujmy Európskej únie.

V roku 2018 zamestnanci OCKÚ OLAF poskytli podporu úradu OLAF pri výkone kontrol na mieste v rámci administratívnych vyšetrovaní vedených úradom OLAF pri 1 misii. Spolu boli vykonané kontroly na mieste u 4 subjektov. **V 23 prípadoch** poskytoval OCKÚ OLAF podporu úradu OLAF pri získavaní informácií a dokumentácie na základe dožiadania

OCKÚ OLAF - účasť v pracovných skupinách Rady EÚ a Európskej komisie (OLAF)

V roku 2018 sa zamestnanci OCKÚ OLAF zúčastňovali na zasadnutiach :

1. **Pracovnej skupiny pre boj proti podvodom (GAF¹) Rady EÚ**, ktorá sa zaoberá otázkami súvisiacimi s „OFZ EÚ“, bojom proti podvodom a inej nezákonnej činnosti poškodzujúcej tieto záujmy.

¹ **GAF** zodpovedá za záležitosti týkajúce sa boja proti podvodom a ostatným protiprávnym činnostiam poškodzujúcim finančné záujmy EÚ. Členské štáty sa zaoberajú otázkami týkajúcimi sa nových právnych a iných predpisov o boji proti podvodom, aktivit a riadenia úradu OLAF a činnosti Dozorného výboru pre OLAF, ako aj

2. **Poradného výboru pre koordináciu prevencie podvodov (COCOLAF²) pri Európskej komisii/OLAF-e** a pod ním zriadených pracovných skupín a to:

- **Pracovnej skupiny pre prevenciu podvodov** (Fraud Prevention Working Group)
- **Pracovnej skupiny AFCOS** (AFCOS group)
- **Pracovnej skupiny pre nahlasovanie a analýzu podvodných a iných nezrovnalostí** (Reporting and Analysis of Fraudulent and Other Irregularities Group)
- **siete komunikátorov OLAF – OAFCN** (OAFCN – OLAF Anti-Fraud Communicators' network).

Najdôležitejšími témami, s presahom aj do budúcich rokov, boli témy novely Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, EURATOM) č. 883/2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) v nadväznosti na hodnotenie, ktoré bolo ukončené v októbri 2017, ako aj na vznik Európskej prokuratúry (EPPO).

Ad1) Celkovo sa uskutočnilo v sledovanom období **7 zasadnutí GAF-u**, na ktorých boli riešené **v rámci** najmä nasledovné legislatívne a ďalšie materiály:

- návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, Euratom) č. 883/2013³, o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF), pokiaľ ide o spoluprácu s Európskou prokuratúrou a účinnosť vyšetrovaní úradu OLAF (pozn. diskusie pokračujú aj v roku 2019);
- Správa Komisie týkajúca sa hodnotenia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 250/2014, ktorým sa ustanovuje program na podporu činností v oblasti ochrany finančných záujmov Európskej únie (program Hercule III) v polovici obdobia;
- návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje program EÚ pre boj proti podvodom;
- Oznámenie Komisie týkajúce sa hodnotenia výmenného, pomocného a školiaceho programu na ochranu eura proti falšovaniu (program „Pericles 2020“) v polovici obdobia;
- návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa stanovuje výmenný, pomocný a školiaci program na ochranu eura proti falšovaniu na obdobie rokov 2021 – 2027 („program Pericles IV“);
- 29. Výročná správa Komisie Európskemu parlamentu a Rade o ochrane finančných záujmov Európskej únie a boji proti podvodom za rok 2017;
- Výročná správa OLAF-u za rok 2018;
- Správa o činnosti Dozorného výboru OLAF za rok 2017;
- Prerokovanie osobitnej správy Európskeho dvora audítorov (EDA), týkajúcej sa rizík podvodov;

správami o ochrane finančných záujmov Únie. Dokumenty tejto pracovnej skupiny predstavujú rámec pre činnosť OCKÚ OLAF.

² **COCOLAF** predstavuje pracovné a informačné fórum pre výmenu praktických poznatkov a informácií medzi jednotlivými príslušnými národnými orgánmi navzájom i voči úradu OLAF, ako aj pre koordináciu ich činnosti na národnej a nadnárodnej úrovni. Zástupcovia OCKÚ OLAF sa zasadnutí zúčastňujú z dôvodu plnenia úloh kontaktného bodu pre OLAF v rámci SR.

³ Celkovým cieľom návrhu je posilniť ochranu finančných záujmov Únie prostredníctvom prispôsobenia činnosti úradu OLAF zriadeniu Európskej prokuratúry, posilnením účinnosti vyšetrovacej funkcie úradu OLAF, objasnením a zjednodušením vybraných ustanovení nariadenia č. 883/2013.

- Návrh programu Medziinštitucionálnej výmeny názorov⁴.

Ad2) V rámci **COCOLAF-u** sa konalo v sledovanom období v Bruseli **49. zasadnutie Poradného výboru pre koordináciu prevencie podvodov**. Predmetom zasadnutia bolo administratívne a organizačné zabezpečenie vo vzťahu k vzniku Európskej prokuratúry, Komisiou bol prednesený **prijatý návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ, EURATOM) č. 883/2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF)**. Účastníci boli informovaní o zverejnení **Výročnej správy OLAF-u za rok 2017** a o výsledku výberového konania na nového generálneho riaditeľa OLAF-u⁵.

V roku 2018 sa konalo v rámci COCOLAF-u jedno **zasadnutie pracovnej skupiny pre prevenciu podvodov** (Fraud Prevention Group). Účelom pracovnej skupiny je poskytnúť platformu pre výmenu skúseností a osvedčených postupov v oblasti predchádzania podvodom. Predmetom rokovania bol aktuálny stav vypracovania metodológie pre profily krajín v oblasti boja proti podvodom, výmena skúseností pri vypracovávaní a implementácii národných stratégií boja proti podvodom a korupcii prezentáciou členskými štátmi ako aj zdieľanie národných príkladov najlepšej praxe.

Pod pracovnou skupinou pre prevenciu podvodov v rámci COCOLAF bola pre rok 2018 zriadená expertná skupina s témou práce: „Metodológia pre profily krajín v oblasti boja proti podvodom“ („Methodology for country profiles in the anti-fraud area“) v rámci ktorej bol vypracovaný v sledovanom období návrh pracovného dokumentu. Činnosť a spolupráca v tejto oblasti bude pokračovať aj v roku 2019. Členom uvedenej expertnej skupiny bol aj zamestnanec OCKÚ OLAF.

V roku **2018** sa konalo v Bruseli **5. zasadnutie pracovnej skupiny AFCOS** (AFCOS Group) s cieľom prehĺbiť spoluprácu útvarov AFCOS (AFCOS - koordinačný útvar pre boj proti podvodom) v jednotlivých členských štátoch EÚ a poskytnúť platformu pre výmenu skúseností a osvedčených postupov v oblasti spolupráce medzi úradom OLAF a príslušnými národnými orgánmi. Témou zasadnutia bola výmena informácií medzi OLAF-om a AFCOS-mi pri kontrolách na mieste a dôvernoscť finálnych správ OLAF-u.

V roku sledovanom období sa konali dve zasadnutia **Pracovnej skupiny pre nahlasovanie a analýzu podvodných a iných nezrovnalostí pod COCOLAF-om**. Hlavnou témou zasadnutia bol návrh 29. Správy Komisie Európskemu parlamentu a Rade o ochrane finančných záujmov Európskej únie a boji proti podvodom za rok 2017 (ďalej len „Správa PIF“), a jej štatistiky. Na zasadnutiach pracovnej skupiny sa získavajú informácie a skúsenosti z oblasti OFZ EÚ v rámci nezrovnalostí a podvodov v rámci EŠIF, ako aj poľnohospodárskej politiky.

V roku 2018 sa konal jeden **školiaci seminár siete komunikátorov úradu OLAF – OAFCN (OAFCN - OLAF Anti-Fraud Communicators' Network)** na tému: „Komunikácia v digitálnej dobe“. Cieľom školiaceho seminára bolo poskytnutie a výmena informácií čo sa týka najnovších trendov v oblasti sociálnych sietí. Na seminári prezentovali svoje skúsenosti viacerí externí experti a experti Komisie v tejto oblasti a členovia siete OAFCN prezentovali vlastné príklady dobrej praxe s cieľom zvyšovať informovanosť

⁴ Medziinštitucionálna výmena názorov sa uskutočnila dňa 24. 9. 2018, a hosťiteľom bola EK. Témami stretnutia boli priority vyšetrovacej politiky OLAF-u, budúcnosť OLAF-u v kontexte súčasného vývoja (pozn. diskutovalo sa o vplyve návrhu nariadenia, ktorým sa mení nariadenie č. 883/2013, nie však o samotnom texte) a o záveroch vyplývajúcich z Výročnej správy OLAF za rok 2017 a Správy o činnosti Dozorného výboru OLAF za rok 2017.

⁵ Od 1. augusta 2018 sa novým generálnym riaditeľom stal pán Ville Itälä na obdobie siedmich rokov, ktoré nie je možné obnoviť.

a komunikáciu o boji proti podvodom v súvislosti s ochranou finančných záujmov EÚ a o pri práci príslušných úradov v členských štátoch.

Taktiež sa konalo jedno **zasadnutie OAFCN**, ktorého sa zúčastnila členka siete OAFCN z OCKÚ OLAF. Ide o pravidelné rokovanie členov siete OAFCN, ktorého účelom je výmena informácií a praktických skúseností v oblasti zvyšovania povedomia a informovanosti verejnosti o OFZ EÚ a boji proti podvodom v tejto oblasti.

Účasť na medzinárodných seminároch a konferenciách

Dňa 13. 03. 2018 sa konal v Bruseli (Belgicko) **seminár** s názvom: „**Workshop o budúcnosti Programu boja proti podvodom v rámci viacročného finančného rámca**“. Hlavným cieľom rokovania bolo prediskutovanie návrhov financovania programov zameraných na OFZ EÚ po roku 2020. V súčasnosti sú projekty zamerané na boj proti podvodom financované z programu *Hercule III*. Cieľom rokovania bolo nájsť možnosti pre ďalšie fungovanie tohto programu. Program Hercule III je zložený z troch častí: technická asistencia, právne vzdelávanie a štúdiá, semináre a konferencie.

S cieľom vzájomnej výmeny informácií, skúseností v rámci činnosti AFCOS-ov usporiadal taliansky (AFCOS) v dňoch 07. 06. 2018 – 08. 06. 2018 v Ríme **Medzinárodnú konferenciu v rámci projektu spolupráce pod názvom „Projekt spolupráce 2“ (Cooperation Project 2)**. Na konferencii sa zúčastnili aj zástupcovia OCKÚ OLAF ako predstavitelia slovenského AFCOS-u. Na podujatí boli odprezentované úlohy talianskeho AFCOS-u, v rámci príkladov z praxe a výmeny informácií boli prezentované kompetencie bulharského AFCOS-u na kontrolu eurofondov, činnosť poľského, cyperského, lotyšského AFCOS-u, portugalskej polície a ukrajinského úradu pre boj proti podvodom. Dňa 17. 10. 2018 sa konala Záverečná konferencia v rámci „Projektu spolupráce 2“ (Cooperation Project 2) organizovaného talianskym AFCOS, ktorá nadväzovala na konferenciu z júna 2018. Počas druhého dňa konferencie bola na workshope po úvodnej prezentácii zástupcu Európskej investičnej banky (EIB), týkajúcej sa aktivít a postupov EIB v rámci odhaľovania podvodov, predstavená aj činnosť a skúsenosti z oblasti boja proti podvodom a so spoluprácou s OLAF-om zo strany viacerých zástupcov AFCOS-ov z niektorých kandidátskych krajín (Srbsko, Čierna Hora, Macedónsko). V rámci následnej diskusie účastníci diskutovali aj o skúsenostiach s prípravou národných stratégií ochrany finančných záujmov EÚ.

1.2 Spolupráca sieťových partnerov s OLAF-om

Riaditeľka Direktoriátu pre Politiku OLAF-u Margarete Hofmann navštívila dňa 25. 06. 2018 Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len „ÚVO“) a s predsedom úradu Miroslavom Hlivákom rokovala o navrhovanej novele zákona o verejnom obstarávaní (ďalej len „VO“). M. Hofmann sa oboznámila s novými opatreniami, ktoré úrad prijal v súvislosti s bojom proti nekalým praktikám vo verejnom obstarávaní.

Zároveň sa konala v priestoroch Právnickej fakulty v Bratislave aj **konferencia** na tému nových spôsobov verejného obstarávania ÚVO **pod názvom „Obstarávanie po novom“**, na ktorej sa zúčastnila aj zástupkyňa OLAF-u a na ktorej sa diskutovalo o problémoch vo verejnom obstarávaní.

Nasledujúci deň sa uskutočnilo OLAF-u pracovné stretnutie Margarete Hofmann so zástupcami slovenského AFCOS-u s v priestoroch ÚV SR a následne aj za účasti ostatných partnerov siete AFCOS. V rámci stretnutia bola predstavená činnosť slovenského AFCOS-u a ostatných partnerov siete AFCOS a zároveň sa diskutovalo o aktuálnych otázkach vzájomnej spolupráce, o nových výzvach, najmä v súvislosti s revíziou nariadenia č. 883/2013 a zriadením EPPO.

Viac informácií: <https://www.ta3.com/clanok/1131043/m-hoffmanova-a-m-hlivak-o-problemoch-vo-verejnom-obstaravani.html> a <https://twitter.com/CappelloEU/status/1011187383843385344>

Legenda: Pracovné stretnutie predsedu ÚVO a Margarete Hofmann z OLAF-u na tému novely zákona o verejnom obstarávaní dňa 25. 06. 2018

2. Vzájomná spolupráca sieťových partnerov

2.1 Činnosť Riadiaceho výboru pre ochranu finančných záujmov Európskej únie v Slovenskej republike

Na národnej úrovni zabezpečoval OCKÚ OLAF v roku 2018 koordináciu ochrany finančných záujmov EÚ a boja proti podvodom prostredníctvom spolupráce s členmi siete AFCOS.

Riadiaci výbor (ďalej aj „RV“ alebo „Riadiaci výbor“) **pre ochranu finančných záujmov Európskej únie v Slovenskej republike** ako koordinačný a iniciatívny orgán, zriadený vedúcim Úradu vlády SR, vykonávajúci dohľad nad plnením úloh a opatrení vyplývajúcich z Národnej stratégie ochrany finančných záujmov EÚ v SR schválil v roku 2018 *per rollam* tieto dokumenty:

- dňa 20. 02. 2018 bol schválený dokument **Odpovede k dotazníku OLAF, všeobecná časť – Správa o ochrane finančných záujmov (PIF) 2017**, ktorý tvoril podklad pre vypracovanie Správy o ochrane finančných záujmov EÚ a boji proti podvodom za rok 2017 (tzv. PIF správa) Európskou komisiou (EK)
- dňa 20. 02. 2018 bol schválený dokument **Odpovede k odporúčaniam Európskej komisie vyplývajúcim zo Správy PIF za rok 2016: „Staff working document: Follow up recommendations to the Commission report on the protection**
- dňa 24. 05. 2018 bola schválená **Výročná správa o aktivitách sieťových partnerov v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ v Slovenskej republike za rok 2017**
- dňa 21. 06. 2018 bola schválená **Ročná správa o nezrovnalostiach za rok 2017**

2.2 Činnosť pracovných skupín pod Riadiacim výborom

V zmysle Štatútu Riadiaceho výboru je zriadených 5 pracovných skupín, ktorých činnosť sa sústreďuje na riešenie konkrétnych úloh týkajúcich sa OFZ EÚ. Členmi zriadených pracovných skupín sú menovaní zástupcovia sieťových partnerov.

Pod Riadiacim výborom v roku 2018 pracovali tieto pracovné skupiny:

1. Pracovná skupina pre nezrovnalosti,
2. Pracovná skupina k článku 325 Zmluvy o fungovaní Európskej únie,
3. Pracovná skupina pre spoluprácu v oblasti koordinácie kontrolnej činnosti,
4. Pracovná skupina pre spoluprácu v oblasti verejného obstarávania,
5. Pracovná skupina pre komunikáciu.

Pracovná skupina pre nezrovnalosti (ďalej len „PspN“) v roku 2018 nezasadala. Ročná správa o nezrovnalostiach za rok 2017 (ďalej len „RSoN“) bola schválená PspN *per rollam* dňa 15. 06. 2018.

V roku 2018 sa konalo jedno zasadnutie Pracovnej skupiny pre komunikáciu (ďalej len „PSK“) dňa 11. 05. 2018. Predmetom zasadnutia bolo schválenie vyhodnotenia plnenia Komunikačného plánu k OFZ EÚ v SR za rok 2017 a Výročnej správy o aktivitách sieťových partnerov v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ v SR za rok 2017. Členovia siete komunikátorov úradu OLAF za SR - OCKÚ OLAF, FS SR a GP SR plnili priebežne úlohy vyplývajúce z Akčného plánu na rok 2018.

Legenda: Zasadnutie Pracovnej skupiny pre komunikáciu dňa 11. 05. 2018 na Úrade vlády SR

Pracovná skupina pre spoluprácu v oblasti verejného obstarávania (ďalej len „PSPSVO“) nezasadala, nakoľko v priebehu kalendárneho roka 2018 **prebiehal legislatívny proces** prípravy, pripomienkovania, rokovania a následného **schvaľovania novely zákona o verejnom obstarávaní**, na ktorom sa zúčastňovali všetci zástupcovia PSPSVO a prebiehala veľmi intenzívna odborná diskusia a komunikácia, na ktorej sa riešili rôznorodé otázky súvisiace s VO. Zároveň Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len „ÚVO“) predsedá *Koordináčnemu výboru pre spoluprácu pri kontrole verejného obstarávania*, ktorý zasadá na dvojmesačnej báze, na ktorom sa riešila problematika verejného obstarávania a ktorého členmi sú aj zástupcovia PSPSVO. Z vyššie uvedených objektívnych dôvodov sa riadne zasadnutie PSPSVO v priebehu kalendárneho roka 2018 neuskutočnilo.

Pracovná skupina pre spoluprácu v oblasti koordinácie kontrolnej činnosti (ďalej len „PSKKČ“). Dňa 06. 02. 2018 sa uskutočnilo koordináčne stretnutie zástupcov sekcie auditu a kontroly MF SR (ďalej len „SAK“), ÚV SR a NKÚ SR k odstráneniu prípadných kolízií kontrol a auditov vyplývajúcich z návrhov plánov MF SR, ÚV SR a NKÚ SR na rok 2018. Zasadnutie PSKKČ sa koná zvyčajne začiatkom roka, kedy sa zosúladujú plány kontrolnej činnosti na úrovni MF SR, NKÚ SR a ÚV SR, kde prebieha snaha o odstránenie možných kolízií. Následne boli konečné ročné plány kontrol dňa 15. 02. 2018 zaslané členom PSKKČ (t. j. Ročný plán vládnych auditov medzinárodných zdrojov MF SR na rok 2018 a Ročný plán vládnych auditov vlastných zdrojov MF SR na rok 2018, Plán kontrol NKÚ SR a Zameranie kontrolnej činnosti na rok 2018 ÚV SR). Zároveň bola na stretnutí prediskutovaná medzi SAK, ÚV SR a NKÚ SR aj komunikácia v rámci analyzovania a následne zaraďovania overenia nahlásených podnetov do auditorskej/kontrolnej činnosti v súlade s dokumentom „Zásady koordinácie kontrol a auditov sieťových partnerov AFCOS“, verzia 5.0.

V roku 2018 sa členovia **Pracovnej skupiny k článku 325 ZFEÚ** podieľali na vypracovaní dokumentu: „Odpovede k dotazníku OLAF, všeobecná časť – Správa o ochrane finančných záujmov (PIF) 2017“ a dokumentu „Odpovede k odporúčaniam Európskej komisie vyplývajúcim zo Správy PIF za rok 2016: Staff working document: Follow up recommendations to the Commission report on the protection“.

3. Činnosť OCKÚ OLAF a ostatných sieťových partnerov v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ

3.1 Činnosť OCKÚ OLAF

3.1.1 Kontrolná činnosť OCKÚ OLAF

ÚV SR vykonáva kontrolu na základe rozhodnutia vlády podľa § 2 ods. 2 v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov. Vykonáva kontrolu využívania a efektívnosti prostriedkov ŠR SR určených na plnenie úloh súvisiacich s výkonom štátnej správy a na účely OFZ EÚ v SR. OCKÚ OLAF vykonáva aj kontrolu procesu poskytovania a využívania prostriedkov Európskej únie.

V roku 2018 vykonali zamestnanci OCKÚ OLAF **6 kontrol** v piatich kontrolovaných subjektoch (MH SR, PPA -2x, MŠVVaŠ SR, SIEA). Kontroly boli vykonané na základe podnetu doručeného na OCKÚ OLAF alebo na ÚV SR.

Pri všetkých 6 kontrolách bol vypracovaný Protokol o výsledku kontroly, nakoľko v kontrolovaných subjektoch bolo zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov, resp. interných predpisov.

3.1.2 Nahlasovanie nezrovnalostí OCKÚ OLAF

OCKÚ OLAF štvrtročne nahlasuje úradu OLAF cez systém IMS tie nezrovnalosti, ktorých finančný dopad na výkaz výdavkov EÚ je vyšší ako 10 000 EUR.

V roku 2018 OCKÚ OLAF zaslal do OLAF-u EK cez IMS **17 hlásení** (z toho 3 nové) za PO 2004-2006, **321 hlásení za PO 2007-2013** (z toho 62 nových) a **123 hlásení** (z toho 95 nových) za PO 2014 - 2020.

V roku 2018 bolo nahlásených OCKÚ OLAF za jednotlivé operačné programy v rámci štrukturálnych fondov EÚ za PO 2004-2006 celkovo **35 nových nezrovnalostí**, za PO 2007-2013 a EFF (vrátane programu cezhraničnej spolupráce SR-ČR) celkovo **143 nových nezrovnalostí** a za PO 2014-2020 celkovo **161 nových nezrovnalostí**.

V rámci nadnárodných operačných programov boli za program teritoriálnej spolupráce INTERACT III oznámené OCKÚ OLAF **dve nové nezrovnalosti**. V rámci Spoločnej poľnohospodárskej politiky bolo oznámených OCKÚ OLAF a nahlásených OLAF-u EK **39 nových nezrovnalostí**.

OCKÚ OLAF vypracoval v roku 2018 v spolupráci s partnermi siete AFCOS v zmysle úlohy č. B.2. Uznesenia vlády SR č. 18 zo 07. 01. 2015 k Národnej stratégii ochrany finančných záujmov EÚ v SR (ďalej len „Národná stratégia“), ako aj v zmysle úlohy č. 2.5 v časti Odhaľovanie v rámci Akčného plánu k Národnej stratégii ochrany finančných záujmov EÚ v SR **Ročnú správu o nezrovnalostiach za rok 2017** (ďalej len „RSoN“ alebo „Ročná správa“).

Cieľom správy je informovať vládu SR o stave nezrovnalostí zaevidovaných v príslušnom roku v oblasti štrukturálnej a kohéznej politiky, Spoločnej poľnohospodárskej politiky a v oblasti tradičných vlastných zdrojov.

Správa bola vypracovaná v spolupráci s členmi PSpN a následne schválená Riadiacim výborom dňa 21. júna 2018 formou per rollam. Už jedenásta Ročná správa bola dňa 11. júla 2018 predložená na rokovanie vlády SR ako informatívny materiál, ktorý bol vzatý na vedomie.

RSoN poskytuje celkový prehľad nezrovnalostí na národnej úrovni v členení na príjmovú časť rozpočtu EÚ (nezrovnalosti objavujúce sa pri operáciách, ktorými sa tvoria vlastné zdroje rozpočtu EÚ na území SR) a výdavkovú časť rozpočtu EÚ (nezrovnalosti v oblasti čerpania pomoci z fondov EÚ). Materiál zahŕňa všetky nové nezrovnalosti, ktoré vznikli pri čerpaní finančných prostriedkov prostredníctvom predvstupových fondov a operačných programov programového obdobia (ďalej „PO“) PO 2004 – 2006, PO 2007 – 2013 ako aj pri implementácii projektov v rámci operačných programov PO 2014 – 2020 a boli zaevidované v priebehu roka 2017.

Správa obsahuje aj popis nezrovnalostí v programoch cezhraničnej, nadnárodnej a medziregionálnej spolupráce, ako aj v Európskom fonde pre Rybné hospodárstvo a Spoločnej poľnohospodárskej politike. Ďalej obsahuje prehľad nedostatkov identifikovaných orgánom auditu a prehľad trestných konaní vedených v súvislosti s poškodzovaním finančných záujmov EÚ.

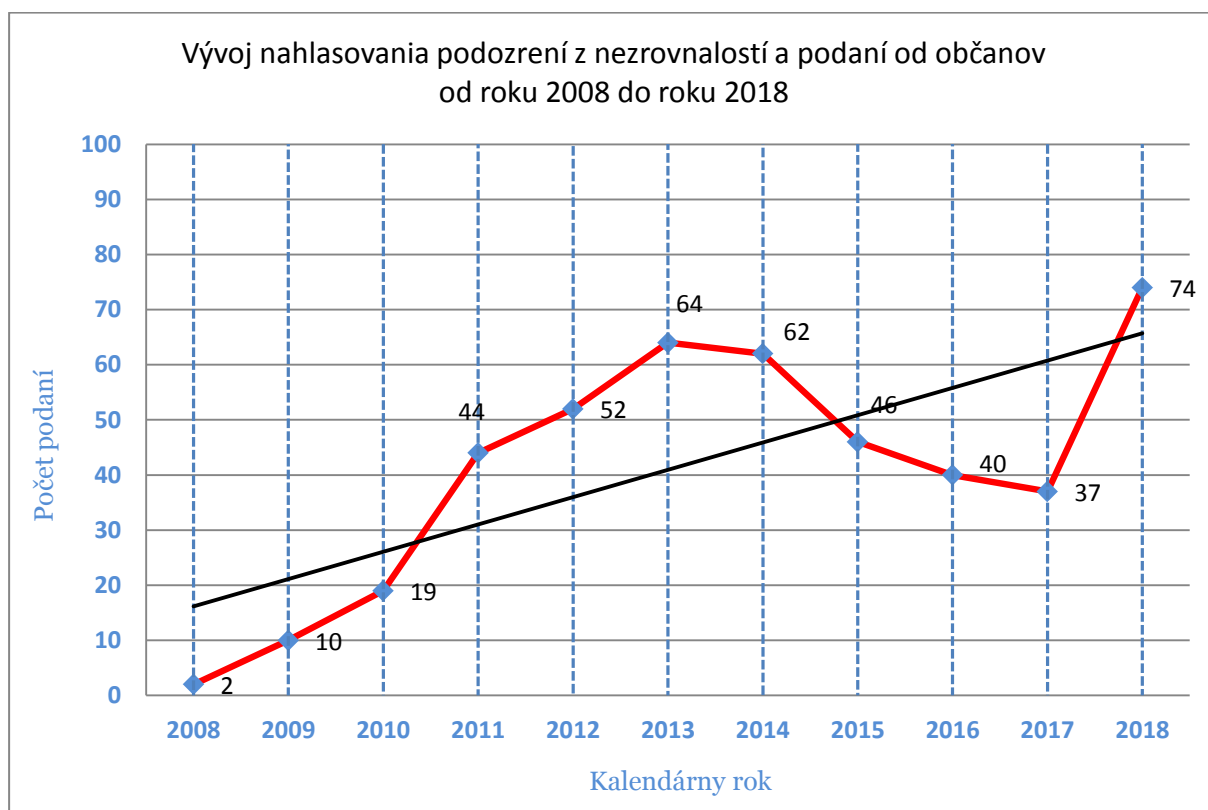
3.1.3 Riešenie podaní verejnosti OCKÚ OLAF

OCKÚ OLAF ako aj ostatní sieťoví partneri iniciujú opatrenia podnecujúce verejnosť k aktívnej účasti na nahlasovaní podozrení z nezrovnalostí. Na webovom sídle OCKÚ OLAF sú uvedené kontaktné údaje OCKÚ OLAF s odkazom na adresu nezrovnalosti@vlada.gov.sk a afcossr@vlada.gov.sk určené pre verejnosť a takisto informácia o on-line systéme OLAF-u pre anonymné oznamovanie podvodov. Verejnosť môže podania nahlásiť aj písomne poštou, prípadne aj osobne.

V roku 2018 bolo OCKÚ OLAF zaslaných **74 podaní verejnosti** o podozreniach z poškodenia resp. ohrozenia finančných záujmov EÚ.

V roku 2018 vybavil OCKÚ OLAF 16 podaní priamo, 2 podania postúpil na orgán auditu 3 podania postúpili na ÚVO, 10 podaní vybavovala NAKA resp. GP SR, 1 podanie vybavoval NKÚ SR a 42 podaní bolo postúpených na riadiace a prípadne sprostredkovateľské orgány (napr. MPSVaR SR, MPRV SR, PPA, MŽP SR, MH SR, MDV SR a pod.)

Rok	Počet podaní	Spôsob vybavenia jednotlivých podaní					
		vybavené OCKÚ OLAF	orgán auditu	ÚVO	NAKA/ GP SR	NKÚ	iný orgán štátnej správy*
2017	37	12	0	5	4	0	16
2018	74	16	2	3	10	1	42
Rozdiel	37	4	2	-2	6	1	26

3.2 Činnosť ostatných sieťových partnerov v oblasti OFZ EÚ

3.2.1 Národná kriminálna agentúra

Národná kriminálna agentúra (ďalej len „NAKA“) Prezídia Policajného zboru SR (ďalej len „P PZ“) s vecnou príslušnosťou pre trestné činy poškodzovania finančných záujmov EÚ podľa § 261 až 263 Trestného zákona, spravovala aj v roku 2018 e-mailovú schránku infoirq@minv.sk pre zamestnancov verejnej správy na účely oznamovania podozrení z trestných činov, ktoré majú dopad na finančné záujmy EÚ. Emailová adresa bola zriadená v spolupráci s OCKÚ OLAF.

Prehľad stavu nahlásených podnetov na e-mailovú schránku infoirq@minv.sk NAKA za obdobie od roku 2013 do roku 2018

Kalendárny rok		2013	2014	2015	2016	2017	2018
Počet nahlásených prípadov		26	18	46	25	11	3
z toho	Neopodstatnené informácie	22	14	36	4	0	0
	Opodstatnené informácie	4	4	6	21	11	3
	Začaté trestné stíhanie	1	2	4	0	1	1
	V súčasnosti v preverovaní	-	-	-	18	10	2

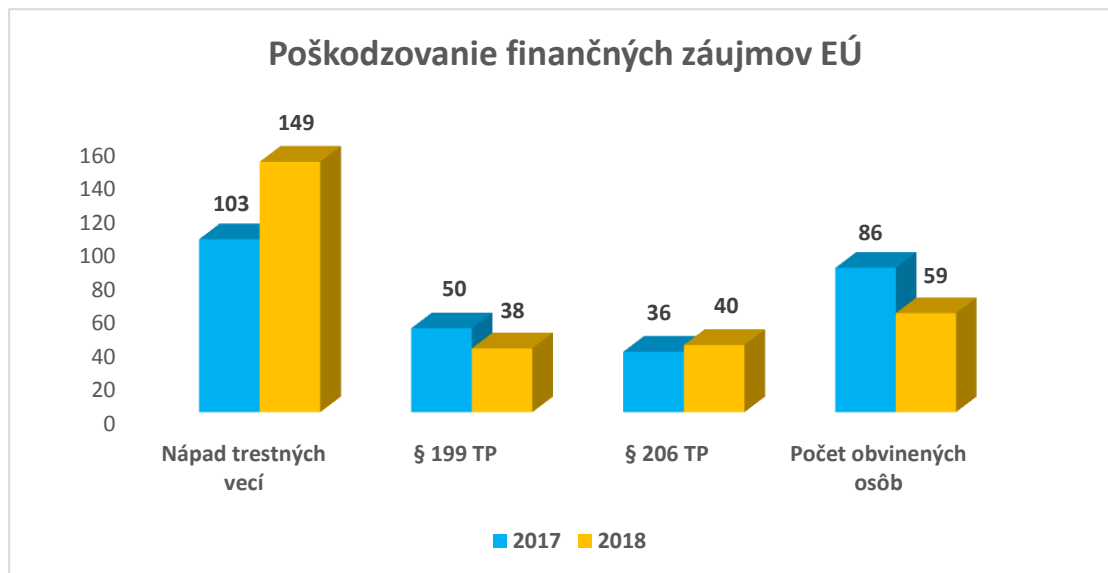
Podľa údajov z NAKA bolo v roku 2018 v rámci vyšetrovania a skráteného vyšetrovania evidovaných 38 postupov podľa § 199 Trestného poriadku (začatie trestného stíhania) za poškodzovanie finančných záujmov Európskej únie. Ďalej bolo evidovaných 40 postupov podľa § 206 Trestného poriadku (vznesenie obvinenia) za takéto trestné činy.

Za poškodzovanie finančných záujmov Európskej únie Národná protikorupčná jednotka (NPKJ) v rámci **NAKA** v roku 2018 **obvinila 59 osôb**. V súvislosti s trestnými činmi poškodzovania finančných záujmov EÚ bola zadokumentovaná celková spôsobená **škoda** v sume **5 010 119 €**, z toho z fondov Európskej únie **3 948 165 €** a z prostriedkov ŠR SR **1 061 954 €**.

Z hľadiska postavenia, funkcie, resp. pracovného zaradenia bolo obvinených:

- 35 súkromných podnikateľov
- 15 konateľov súkromných spoločností
- 4 štatutári obce (2 starostovia a splnomocnenec, prípadne iné)
- 2 právnické osoby (súkromné spoločnosti)
- 1 zamestnanec v štátnej správe
- 1 nezamestnaný
- 1 architekt

Stav trestných konaní v súvislosti s poškodzovaním finančných záujmov EÚ v rokoch 2017 a 2018

Pozn. nápad trestných vecí sú prípady riešené v rámci trestného konania

Porovnanie stavu trestných konaní v súvislosti s poškodzovaním finančných záujmov EÚ v rokoch 2017-2018

Trestné konania	2017	2018
Vydané uznesenia o začatí trestného stíhania	55	38
Vydané uznesenia o vznesení obvinenia (počet skutkov)	53	40
Počet obvinených osôb za trestné činy	92	59
Zastavené trestné stíhania (z toho podmiennečne)	21 (6)	17(3)
Počet prípadov ukončených odsúdením	30	14

Trestný čin poškodzovania finančných záujmov Európskej únie je spravidla spáchaný v súbehu so subvenčným podvodom, pretože finančné prostriedky sú poskytované v percentuálnom pomere z EÚ a ŠR SR, ktorých poskytnutie alebo použitie je viazané na podmienky stanovené všeobecne záväzným právnym predpisom, ktoré nespĺňajú alebo tým, že poskytovateľa uvedú do omylu v otázke splnenia týchto podmienok.

Podľa informácií z NAKA v súvislosti s vyšetrovaním trestných činov podľa § 261 Trestného zákona a § 266 Trestného zákona je častým problémom dodržiavanie zákonných lehôt ako na začatie trestného stíhania, tak na ukončenie prípadu v zákonnej lehote, nakoľko ich vyšetovanie predlžuje najmä absencia podkladov, ktoré je nevyhnutné zabezpečiť na vydanie zákonného rozhodnutia. Na vyššie uvedené lehoty má vplyv zabezpečovanie záverov kontrolných orgánov, vybavenie dožiadaní dotknutých inštitúcií, vyčíslenia spôsobenej škody, závery znaleckých skúmaní a pod.

V roku 2018 došlo k nárastu počtu vecí týkajúcich sa poskytnutých dotácií zo strany Pôdohospodárskej platobnej agentúry (ďalej len „PPA“) poľnohospodárom (priame platby). Uvedené problémy by bolo možné riešiť zmenou legislatívy v oblasti poľnohospodárstva a zmena v činnosti PPA so zameraním sa na dôsledné kontroly splnenia podmienok pre poskytnutie dotácii (kontrola vlastníctva, resp. nájmu pozemkov, na ktorý je žiadaná dotácia), vyžadovanie podkladov o vlastníckom vzťahu k pôde, aby toto bolo súčasťou spisu na PPA. V podmienkach NAKA, by riešením vzniknutej zaťažnosti mohlo byť rozloženie tejto zaťažnosti v závislosti od podmienok jednotlivých jednotiek NAKA.

V roku 2018 boli v tejto oblasti zaznamenané najmä nasledovné spôsoby páchania trestných činov:

- upravovanie súťažných podmienok verejného obstarávania na projekty z Európskej únie tak, aby vyhovovali konkrétnemu žiadateľovi o tieto finančné prostriedky,
- navýšenie hodnoty predmetu zákazky o percentuálny podiel, na ktorý budú vystavené faktúry za dodanie fiktívnej služby,
- žiadanie o príspevok alebo refundáciu nákladov na projekt, ktorého realizácia a následné dokladovanie je fiktívne (organizovanie školení a tvorba pracovných miest),
- neoprávnené deklarovanie splnenia podmienok na získanie príspevku, resp. priamych podpôr na poľnohospodársku pôdu.

Páchatelia v prípadoch trestných činov poškodzovania finančných záujmov Európskej únie **porušujú zmluvy**, ktoré majú uzatvorené s príslušným orgánom (poskytovateľom nenávratného finančného príspevku) v nadväznosti na porušení predpisov EÚ a SR.

V roku 2018 bol pripravený návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov. Návrhom zákona sa vykonáva transpozícia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1371 z 5. júla 2017 o boji proti podvodom, ktoré poškodzujú finančné záujmy Únie, prostredníctvom trestného práva (ďalej len „PIF smernica“). Návrh zákona bol pripravený v rámci pracovnej skupiny zriadenej ministrom spravodlivosti za účasti rezortov: ÚV SR, MF SR, MV SR a GP SR.

3.2.2 Ministerstvo spravodlivosti SR

V roku 2018 bolo zrealizovaných približne 7 stretnutí zameraných najmä na prípravu nevyhnutných legislatívnych úprav na umožnenie personálneho obsadenia EPPO, na prípravu statusových zákonov a prípravu CMS (systému správy prípadov), resp. elektronickej podpory. Okrem týchto stretnutí sa realizovali viaceré pracovné stretnutia ku koordinácii stanoviska SR v kontexte zriaďovania Európskej prokuratúry na úrovni EÚ (resp. diskusia vedená EK). Na predmetnej agende sa aktívne zúčastňovala aj zástupkyňa **Generálnej prokuratúry SR**.

K pripravovanej revízii nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, EURATOM) č. 883/2013 o vyšetrovaniach vykonávaných Európskym úradom pre boj proti podvodom (OLAF) (ďalej len: „nariadenie 883/2013“) spolupracoval OCKÚ OLAF s Ministerstvom spravodlivosti SR - spolugestorom pripravovaných legislatívnych zmien v OFZ EÚ z hľadiska trestného práva. Zástupcovia OCKÚ OLAF sa zúčastňovali *na koordinačných stretnutiach* k implementácii nariadenia Rady (EÚ) 2017/1939, ktorým sa vykonáva posilnená spolupráca na účely zriadenia Európskej prokuratúry na MS SR a taktiež *zasadnutia pracovnej skupiny* k novele Trestného zákona v súvislosti s transpozíciou PIF smernice a implementáciou Protokolu na odstránenie nezákonného obchodu s tabakovými výrobkami, v rámci novely zákona č. 91/2016 Z. z. o trestnej zodpovednosti právnických osôb v znení neskorších právnych predpisov .

3.2.3 Úrad pre verejné obstarávanie

Na svojej webovej stránke má Úrad pre verejné obstarávanie (ďalej len “ÚVO”) vytvorenú podstránku OLAF, ktorá obsahuje informácie, kam je potrebné poselať podozrenia z nezrovnalostí a to nezrovnalosti@uvo.gov.sk. Na túto emailovú adresu bolo v roku 2018 prijatý reálne 1 podnet, ktorý sa netýkal VO vo vzťahu k finančným prostriedkom EÚ. V porovnaní s rokom 2017 to nepredstavuje nárast podnetov doručených na nezrovnalosti@uvo.gov.sk, ktoré by sa mali týkať verejného obstarávania vo vzťahu k finančným prostriedkom EÚ. Viac informácií sa nachádza v časti 7 tejto správy, týkajúcej sa vydávania tlačových správ.

3.2.4 Protimonopolný úrad SR

Protimonopolný úrad SR (ďalej i „PMÚ SR“, „úrad“) v roku 2018 **vydal rozhodnutie** v správnom konaní, ktoré začal z vlastného podnetu vo veci porušenia zákona o ochrane hospodárskej súťaže pri čerpaní prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov (<https://www.antimon.gov.sk/5573-sk/kartely-pmu-sr-ulozil-pokuty-za-kartelovu-dohodu-podnikatelov-v-oblasti-stavebnictva/>).

Dňa 9. 6. 2018 nadobudla účinnosť **dohoda o vzájomnej spolupráci medzi Protimonopolným úradom SR a Úradom podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu**. Cieľom podpísanej dohody je posilnenie ochrany hospodárskej súťaže prostredníctvom efektívnejšieho odhaľovania dohôd obmedzujúcich súťaž a efektívnejšieho výkonu činností spojených s kontrolou verejného obstarávania spolufinancovaného z EŠIF. V súlade s uzatvorenou dohodou s centrálnym koordinačným orgánom (ďalej len „CKO“) sa minulý rok úrad aktívne zapájal do koordinácie programovania, implementácie,

monitorovania a hodnotenia EŠIF. V zmysle **projektu s čerpaním nenávratného finančného príspevku prostredníctvom zabezpečenia financovania miezd a odmien zamestnancov úradu pre oblasť odhaľovania dohôd obmedzujúcich súťaž** vytvoril predpoklady pre navýšenie výkonných kapacít úradu v tejto oblasti. Aktualizáciou dohody o spolupráci s CKO, ako aj **vydaním Metodického pokynu CKO č. 35 k spolupráci s Protimonopolným úradom SR v oblasti kontroly verejného obstarávania a k postupu RO pri zistení možného porušenia pravidiel ochrany hospodárskej súťaže alebo jej narušenia v rámci kontroly verejného obstarávania** sa vytvorili predpoklady pre efektívnejšiu spoluprácu a pružnejšiu úpravu pravidiel pri identifikácii rizikových indikátorov protisúťažného správania.

K ochrane finančných záujmov EÚ a boju proti podvodom prispeje aj ustanovenie, ktoré PMÚ SR z vlastnej iniciatívy navrhol doplniť do zákona o verejnom obstarávaní. Ide o **ustanovenie ods. 5, o ktoré bolo doplnené znenie ustanovenia § 49 zákona o verejnom obstarávaní** a ktoré sa vzťahuje na proces predkladania ponúk vo verejnom obstarávaní a na povinnosti uchádzačov:

(5) Ak uchádzač nevypracoval ponuku sám, uvedie v ponuke osobu, ktorej služby alebo podklady pri jej vypracovaní využil. Údaje podľa prvej vety uchádzač uvedie v rozsahu meno a priezvisko, obchodné meno alebo názov, adresa pobytu, sídlo alebo miesto podnikania a identifikačné číslo, ak bolo pridelené.

Toto ustanovenie určilo nové povinnosti pre uchádzačov verejných obstarávaní. Zároveň môže zabrániť niektorým podnikateľom, ktorí sú podozriví z účasti na tajných dohodách, poskytnúť zavádzajúce informácie a vysvetlenia špecifických okolností. Uchádzači budú musieť poskytnúť PMÚ SR požadované informácie a vysvetlenia pod hrozbou osobitných sankcií vyplývajúcich nielen zo zákona o ochrane hospodárskej súťaže, ale aj zo zákona o verejnom obstarávaní, najmä ak sa vyskytnú nezrovnalosti v dokumentácii k verejnému obstarávaniu.

3.2.5 Najvyšší kontrolný úrad SR

V roku 2018 bolo evidovaných Najvyšším kontrolným úradom (ďalej len „NKÚ SR“) 648 podaní od fyzických a právnických osôb (z toho približne 15 vecí sa týkalo podozrení pri čerpaní z prostriedkov EÚ), pričom v porovnaní predchádzajúcim rokom ide o skoro 20% nárast. Každý piaty podnet doručený kontrolnému úradu má anonymného odosielateľa a zo všetkých podaní poslal NKÚ SR celkom 38 podaní na priame vybavenie inej štátnej, verejnej inštitúcii v jej zákonnej pôsobnosti. Pri porovnaní obsahov podaní doručených úradu v minulosti a v priebehu roka 2018 je možné konštatovať, že takmer tretina z nich sa opakuje. Viac informácií z činnosti NKÚ SR, najmä v oblasti kontrol, sa nachádza v časti 6.2 tejto správy, týkajúcej sa vydávania tlačových správ.

3.2.6 FS SR

V roku 2018 FS SR participovala na viacerých **spoločných colných operáciách**. Operácia Pangea bola zameraná na prepravu liekov, operácia Pandora III na ochranu kultúrneho dedičstva, operácia Gama bola vykonaná v spolupráci s Ruskou federáciou (ďalej len „RF“) a bola zameraná na leteckú dopravu, operácia COSMO 2 zameraná na ilegálny pohyb strategického tovaru, operácia Goalkeeper v spolupráci s RF zameraná na hotovosť, IPR, zbrane, drogy v súvislosti so svetovým pohárom vo futbale. Operácia Janus bola vykonaná **v spolupráci s OLAF** a EUBAM-u, projekt Aunt s RILO ECE bol zameraný na ilegálny pohyb cigariet a tabaku.

Finančná správa zaviedla v októbri 2018, okrem rozšírenia rizikových profilov na ďalšie tovary, aj úplné vnútorné kontroly na každý kamión s vymedzeným druhom tovaru, ktorý príde na prečlenie. V praxi to znamená, že colníci na pobočkách colných úradov budú fyzicky kontrolovať celý obsah kontajnerov,

v ktorých sa dováža ázijský tovar na Slovensko. Ako informoval OLAF, problém s dovážaním ázijského tovaru nie je iba problémom Slovenska, ide o celoeurópsky problém. Slovenská finančná správa s ním však úspešne bojuje už dlhodobo a postupne zavádza stále nové opatrenia, ktoré sú na jeho elimináciu účinné.

Program Európskej komisie Hercule III

Od 01. 01. 2015 nadobudlo účinnosť Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 250/2014 z 26. 02. 2014, ktorým sa ustanovuje program na podporu činností v oblasti ochrany finančných záujmov Európskej únie (program Hercule III). Ide o viacročný akčný program na podporu činností v oblasti boja proti podvodom, korupcii a akýmkoľvek iným nezákonným činnostiam poškodzujúcim finančné záujmy Európskej únie. V rámci programu bolo členskými štátmi vyčlenených 104,9 mil. EUR na podporu ich boja proti podvodom, korupcii a iným protiprávnym činnostiam. Program pomáha financovať konkrétne projekty; napríklad nákup röntgenových skenerov, technického vybavenia, ktoré sú zamerané na zastavenie pašovania a inej trestnej činnosti proti finančným záujmom EÚ. Program Hercule III je zložený z troch častí: technická asistencia, právne vzdelávanie a štúdiá, semináre a konferencie.

FS SR realizovala v roku 2018 **jeden projekt** financovaný z tohto programu pod názvom: **Zefektívnenie a zintenzívnenie procesov v rámci operatívneho odhaľovania a preventívno - kontrolných činností finančnej správy v oblasti boja proti colným a daňovým podvodom**". Projekt trval od januára 2017 do júna 2018. Rozpočet projektu bol 495 713,51 € (bez DPH), z toho výška grantu bola 355 059,95 €. V rámci projektu bola v roku 2018 pre Kriminálny úrad finančnej správy SR (ďalej len „KÚ FS“) obstaraná špeciálna technika určená na operatívno-pátraciu činnosť a zároveň technické vybavenie pre boj proti internetovej kriminalite.

4. Školiace aktivity OCKÚ OLAF a ostatných sieťových partnerov

4.1 OCKÚ OLAF

OCKÚ OLAF zrealizoval v roku 2018 školenia zamerané na oblasť ochrany finančných záujmov Európskej únie (ďalej aj „OFZ EÚ“) v zmysle Plánu vzdelávania v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ na rok 2018, ktorý bol schválený Riadiacim výborom pre ochranu finančných záujmov EÚ v SR dňa 14. 12. 2018 v súlade s Akčným plánom k Národnej stratégii ochrany finančných záujmov Európskej únie v Slovenskej republike.

V roku 2018 pokračovala *implementácia projektu OP TP č. 301011A820 „Zabezpečenie a koordinácia ochrany finančných záujmov EÚ“* zameraného najmä na školenia organizované OCKÚ OLAF pre partnerské inštitúcie AFCOS, školenia vyplývajúce z Národnej stratégie ochrany finančných záujmov EÚ a Akčného plánu ochrany finančných záujmov EÚ a podujatia zamerané na zlepšenie informovanosti o ochrane finančných záujmov EÚ a boji proti podvodom v rámci všeobecného vzdelávania. Tieto školenia významným spôsobom prispievajú k zlepšeniu informovanosti o ochrane finančných záujmov EÚ a boji proti podvodom.

V rámci ochrany finančných záujmov EÚ vyškolil OCKÚ OLAF **na 12 školiacich aktivitách** celkom **793 zamestnancov štátnej a verejnej správy** podieľajúcich sa na implementačnom a kontrolnom systéme EŠIF. Išlo o zamestnancov riadiacich orgánov, sprostredkovateľských orgánov pod riadiacimi orgánmi, implementačných agentúr, orgánov kontroly a auditu, Finančného riaditeľstva SR, prokuratúry a policajných zložiek.

Cieľom školení bolo zlepšenie systému OFZ EÚ a posilnenie administratívnych kapacít SR v tejto oblasti prostredníctvom zabezpečenia školiacich aktivít podľa požiadaviek orgánov zainteresovaných do ochrany finančných záujmov EÚ na Slovensku.

Lektormi školení boli zamestnanci ÚV SR, MF SR, ÚVO, PPZ, PMÚ SR, GP SR, MS SR, PPZ, GP SR, FS SR, NKÚ SR a projektový manažér pre ARACHNE z Európskej komisie.

Na školeniach boli prezentované témy ako systém ARACHNE; najčastejšie porušenia Zákona o verejnom obstarávaní; Zákon č. 323/2015 o finančných nástrojoch financovaných z EŠIF; Kolúzia, kartely, narušenie hospodárskej súťaže; Odhaľovanie podvodného konania pri čerpaní prostriedkov EÚ; Najčastejšie sa vyskytujúce problémy pri aplikácii zákona o finančnej kontrole a audite; Register partnerov verejného sektora; Pripravovaná novela zákona o kontrole a audite; Aktuálne zmeny vo verejnom obstarávaní a Ochrana finančných záujmov EÚ v SR a pod.

Seminár sieťových partnerov

V dňoch 03. 12. 2018 - 04. 12. 2018 konal v účelovom zariadení Úradu vlády SR, hotel Bôrik v Bratislave, **dvojdnňový seminár sieťových partnerov siete AFCOS**, ktorý zorganizoval **OCKÚ OLAF**, na tému trestnoprávneho a administratívno-právneho rozmeru ochrany finančných záujmov EÚ, na ktorom sa zúčastnili zástupcovia MS SR, ÚŠP GP SR, MF SR(CO), zástupcovia OCKÚ OLAF a taktiež prednášajúci z akademickej obce - Právnickej fakulty UK v Bratislave.

Prvý deň seminára boli prediskutované boli témy ako transpozícia PIF smernice a trestné činy poškodzovania finančných záujmov EÚ zo súdnej praxe, trestná zodpovednosť právnických osôb z pohľadu OFZ EÚ v SR z pohľadu akademickej obce, odhaľovania trestných činov na úseku OFZ EÚ v SR, využitia kontrolných správ v trestnom konaní. Druhý deň bol venovaný novým výzvam v oblasti legislatívy vo vzťahu k zákonu č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe z pohľadu akademickej obce. MF SR prezentovalo svoje skúsenosti a problémy v súvislosti s uzatváraním PO 2007 - 2013. Prezentovaná bola aj analýza rizík ako podklad pre výber vzorky kontrol/auditov s ohľadom na riziká podvodov a neoprávnených platieb.

Legenda: Seminár Ochrana finančných záujmov EÚ v SR 03. - 04. 12. 2018, hotel Bôrik, Bratislava

Zamestnanci OCKÚ OLAF sa zúčastnili dňa 12. novembra 2018 aj školenia zameraného na prevenciu a boj proti korupcii pod názvom: „**Zvyšovanie právneho vedomia v oblasti prevencie korupcie a boja proti korupcii**“ v Účelovom zariadení ÚV SR, hotel Bôrik v Bratislave, ktoré organizoval odbor prevencie korupcie na ÚV SR.

4.2 Ostatní sieťoví partneri

FS SR začala v roku 2018 realizovať školenia pre daňové subjekty. Bližšie informácie môžu nájsť fyzické a právnické osoby na facebookovej stránke OCKÚ OLAF alebo prostredníctvom externej stránky www.skolenia.sk alebo e-mailom na adrese vzdelavanie@financnasprava.sk, kde môžu daňové subjekty navrhovať aj témy školení z daňovej a colnej oblasti, o ktoré by mali záujem.

Finančná správa školila daňové subjekty už vo viacerých témach. Najviac školení bolo zameraných na elektronickú komunikáciu. Išlo o 8 školení v troch mestách na Slovensku. Okrem toho zrealizovala školenia na tému ochrany práv duševného vlastníctva, odbornej kvalifikácie pre osoby zodpovedné za colné záležitosti, pôvodu tovaru a na ďalšie témy. Spolu preškolila doposiaľ približne **400 klientov na 13 školeniach po celom Slovensku**.

FS SR podpísala memorandum o porozumení a spolupráci pri štúdiu, vzdelávaní a vedecko-výskumnej činnosti s Ekonomickou univerzitou v Bratislave (ďalej len „EU BA“). Cieľom partnerstva je efektívne prepojiť akademické vzdelávanie s praxou. Viac informácií: https://www.financnasprava.sk/sk/pre-media/novinky/archiv-noviniek/detail-novinky/_ekonomom-bude-pri-ts/bc, <https://euba.sk/aktivity-a-media/aktuality/1421-eu-v-bratislave-podpisala-memorandum-o-porozumeni-a-spolupraci-s-financnym-riaditelstvom-sr>

ÚVO organizoval v roku 2018 školenia zamerané najmä na novelu zákona o verejnom obstarávaní, najčastejšie porušenia zákona o verejnom obstarávaní, prechod na elektronickú komunikáciu a elektronizáciu zadávania zákaziek pre IS EVO. Celkovo sa na uskutočnených školeniach **zúčastnilo viac ako 400 záujemcov** s celoslovenským zastúpením.

ÚVO sa podieľal aj na spoluorganizovaní školení s GP SR, na ktorom boli hlavnými témami identifikácia konfliktu záujmov, porušenia zákona o verejnom obstarávaní a trestná činnosť súvisiaca s verejným obstarávaním. Na uvedených školeniach sa zúčastnilo **spolu 60 osôb**.

Zástupcovia **PMÚ SR** prednášali ako lektori na školeniach na témy pravidiel ochrany hospodárskej súťaže – protisúťažných praktík vo verejných obstarávaní, kolúzie, kartelov, narušenia hospodárskej súťaže a správneho, resp. súdneho konania“, protisúťažných praktík vo VO a pravidiel Európskej únie v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci.

V roku 2018 boli **Justičnou akadémiou MS SR** realizované 3 aktivity pre sudcov a prokurátorov, ktoré reflektovali ochranu finančných záujmov EÚ a to k nasledovným témam: „Trestné právo Európskej únie“ (jún 2018), „Právny styk s cudzinou v trestných veciach“ (september 2018), „Použitie inštitútu agenta v trestnom konaní“ (máj 2018).

V roku 2018 zrealizovalo **MF SR (Certifikačný orgán)** 7 školení, týkajúcich sa problematiky nezrovnalostí evidovaných v systéme ITMS pre RO/SO a iné orgány zapojené do implementácie EŠIF, pričom bolo celkovo vyškolených **253 účastníkov**, z toho 46 účastníkov za rezort MF SR.

„V roku 2018 zrealizovalo **MF SR (SAK)** 4 školenia týkajúce sa prípravy novely zákona o finančnej kontrole a audite pre orgány verejnej správy, vrátane orgánov zapojených do implementácie EŠIF, pričom bolo celkovo vyškolených **186 účastníkov**, z toho 130 účastníkov za rezort MF SR. Zároveň MF SR (SAK) zrealizovalo 1 školenie týkajúce sa problémov vznikajúcich pri finančnej kontrole a audite pri aplikácii zákona pre orgány verejnej správy, vrátane orgánov zapojených do implementácie EŠIF. Celkovo bolo vyškolených **39 účastníkov**, z toho 7 účastníkov za rezort MF SR. Ďalšie vzdelávacie aktivity organizované MF SR môžu nájsť zamestnanci verejnej správy na webovom sídle MF SR v portáli „Vzdelávanie vo verejnej správe“.“

Ostatní sieťoví partneri neorganizovali školiace aktivity zamerané na oblasť OFZ EÚ, avšak zúčastňovali sa na školeniach organizovaných v tejto oblasti OCKÚ OLAF.

5. Aktivity v oblasti informovanosti a zvyšovania povedomia o ochrane finančných záujmov EÚ

Leták OCKÚ OLAF

V rámci propagácie činnosti odboru OCKÚ OLAF a OFZ EÚ v SR bol šírený leták o úlohách a činnosti OCKÚ OLAF a úradu OLAF na Roadshow organizovanej pod záštitou Úradu vlády SR a realizovanej prostredníctvom odboru informovanosti a publicity ÚV SR (ďalej len „OIP ÚV SR“) na stredných školách v septembri – októbri 2018 (pozn. v roku 2018 bolo navštívených 20 miest a obcí na Slovensku a 30 stredných škôl), na seminároch organizovaných OCKÚ OLAF, na Dni Európy v máji 2018, do škôl prostredníctvom Metodicko-pedagogického centra (ďalej len „MPC“), do Informačno - poradenských centier (ďalej len „IPC“) v rámci Integrovannej siete IPC pri Centrálnom koordinačnom orgáne a pod.

Súťaž Mladý Európan

OIP ÚV SR a OCKÚ OLAF participoval taktiež na príprave 13. ročníka súťaže Mladý Európan (formou otázok v rámci pripraveného testu pre žiakov). Finále 13. ročníka vedomostnej súťaže Mladý Európan sa uskutočnilo dňa 14. júna 2018 v Novom Smokovci. Záštitu nad súťažou v roku 2018 prevzali predseda vlády SR, Peter Pellegrini a podpredseda Európskej komisie pre Energetickú úniu, Maroš Šefčovič. Partnerom a spoluorganizátorom súťaže bol ÚV SR.

Deň Európy 2018

Pracovníci OIP ÚV SR a OCKÚ OLAF a spolupracujúcich orgánov sa priamo zúčastnili na **oslavách „Dňa Európy“**, ktoré sa konali dňa 9. mája 2018 v Bratislave na Hlavnom námestí. Podujatie organizovalo Zastúpenie Európskej komisie, Informačná kancelária Európskeho parlamentu, Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, mesto Bratislava a ÚV SR v spolupráci s riadiacimi orgánmi jednotlivých operačných programov (ďalej len „OP“) Partnerskej dohody na roky 2014 – 2020 a s orgánom zabezpečujúcim ochranu finančných záujmov EÚ - OCKÚ OLAF.

ÚV SR zastrešoval vo svojom informačnom stánku aktivity spojené s informovaním a komunikáciou štrukturálnych fondov (ďalej len „ŠF“), a to za účasti zástupcov jednotlivých OP: OP Technická pomoc, Efektívna verejná správa, Ľudské zdroje, Výskum a inovácie, Integrovaná infraštruktúra, Kvalita životného prostredia, Rybné hospodárstvo a Integrovaný regionálny OP a taktiež zástupcovia OCKÚ OLAF. Počas celého dňa poskytovali jednotliví zástupcovia návštevníkom informácie, reklamné predmety a formou zábavných kvízov a ankiet zisťovali znalosť a povedomie o možnostiach a výsledkoch fondov EÚ na Slovensku ako aj o boji proti zneužívaniu týchto prostriedkov. Celkovo sa na podujatí **zúčastnilo 4 500 návštevníkov.**

OCKÚ OLAF prezentoval na podujatí najmä činnosť ÚV SR v oblasti boja proti podvodom v súvislosti s OFZ EÚ v SR formou informovania návštevníkov o uvedenej problematike a o možnostiach nahlasovania podozrení z nezrovnalostí pri čerpaní prostriedkov EÚ. V rámci pripravených súťaží a vedomostných kvízov boli rozdane informačné materiály OCKÚ OLAF a propagačné predmety.

Legenda: Informačný stánok operačných programov a OCKÚ OLAF na Dni Európy dňa 09. 05. 2018 v Bratislave

Spolupráca OCKÚ OLAF s MPC a MŠVVaŠ SR v roku 2018

OCKÚ OLAF v roku 2018 naďalej pokračoval v realizácii **iniciatívy „Vzdelávania detí a mládeže v oblasti OFZ EÚ a BPK“**. Uvedené témy sú súčasťou výučby finančnej gramotnosti na školách. V tejto súvislosti prebiehala spolupráca s Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „MŠVVaŠ SR“) a jemu podriadenými organizáciami ako Metodicko-pedagogické centrum (MPC), Štátny inštitút odborného vzdelávania (ŠIOV), Štátny pedagogický ústav (ŠPÚ) a Národný ústav certifikovaných meraní vzdelávania (NÚCEM) s cieľom zapracovať tieto témy do relevantných materiálov (t.j. Metodika pre zapracovanie a aplikáciu tém finančnej gramotnosti do školských vzdelávacích programov základných škôl a stredných škôl v zmysle schválenej optimalizácie Národného štandardu finančnej gramotnosti, verzia 1.2), vrátane spolupráce pri príprave súvisiacich seminárov pre učiteľov a riaditeľov škôl.

V sledovanom období sa uskutočnil **1 seminár** pre riaditeľov základných a stredných škôl Bratislavského kraja (dňa 09. 04. 2018) pod názvom: **„Podvody a korupcia v súvislosti s ochranou finančných záujmov EÚ“**. Cieľom seminára bolo bližšie vysvetliť témy boja proti podvodom a korupcii v súvislosti s ochranou finančných záujmov EÚ, objasniť základné pojmy, úlohu ÚV SR v tejto oblasti a spolu s lektormi z praxe (z NAKA P PZ a Úradu špeciálneho prokurátora GP SR (ÚŠP GP SR) poskytnúť potrebné informácie. Na seminároch sa zúčastnilo **viac ako 80 účastníkov**.

V roku 2018 sa uskutočnilo, na základe požiadavky ÚV SR, testovanie znalostí žiakov stredných škôl v oblasti BPP pri OFZ EÚ a v oblasti boja proti korupcii, ktoré zabezpečoval NÚCEM. Dňa 18. 12. 2018 sa zamestnankyne OCKÚ OLAF a odboru prevencie korupcie ÚV SR ako recenzentky testov zúčastnili na **odbornom seminári**, na ktorom NÚCEM prezentoval výsledky úlohy **Monitorovanie úrovne finančnej gramotnosti so zameraním na oblasť boja proti podvodom a boja proti korupcii na stredných školách v SR**.

Webové sídlo OCKÚ OLAF <http://www.olaf.vlada.gov.sk/> bolo priebežne aktualizované.

FS SR zorganizovala po celom Slovensku viacero akcií pre verejnosť, kde prezentovala svoju prácu napr. v rámci Dňa ozbrojených zločiek, prehliadky na letisku v Prievidzi a na letisku v Bratislave, pri príležitosti Dňa colníkov, MDD a pod.

6. Vydávanie tlačových správ

6.1 OCKÚ OLAF

V záujme zabezpečiť informovanosť širokej verejnosti na Slovensku o problematike boja proti podvodom v súvislosti s OFZ EÚ bolo na webovom sídle OCKÚ OLAF zverejnených v roku 2018 celkovo **19 tlačových správ** súvisiacich s OFZ EÚ.

Tlačové správy sa týkali zverejnenia informácií o školeniach realizovaných OCKÚ OLAF v spolupráci so sieťovými partnermi, Plánu vzdelávania na rok 2018, informácií o aktivitách OCKÚ OLAF, OLAF-u, EK, o seminári pre pedagogických pracovníkov v spolupráci s MPC pod MŠVVaŠ SR pri presadzovaní výučby finančnej gramotnosti na školách v SR, o účasti na Dni Európy dňa 9. mája 2018 v Bratislave a pod.

OCKÚ OLAF zverejnilo na webovom sídle OCKÚ OLAF a v spolupráci s členmi PSK na webových sídlach sieťových partnerov *Výročnú správu Komisie EP a Rade Ochrana finančných záujmov Európskej únie – Boj proti podvodom* (tzv. „PIF správa“), *Výročnú správu o činnosti OLAF-u za predchádzajúci kalendárny rok* a *Výročnú správu o aktivitách sieťových partnerov v oblasti ochrany finančných záujmov EÚ v Slovenskej republike za rok 2017 a Ročnú správu o nezrovnalostiach za rok 2017*.

6.2 Ostatní sieťoví partneri

V roku 2018 vydali tlačové správy týkajúce sa problematiky ochrany finančných záujmov EÚ aj nasledovní sieťoví partneri:

OIP ÚV SR: V roku 2018 vydalo OIP ÚV SR 3 tlačové správy, týkajúce sa boja proti podvodom pri ochrane finančných záujmov EÚ na témy: ÚVO predstavil zástupcom EK návrhy na lepšie čerpanie eurofondov (zverejnená dňa 24. 04. 2018), Komisia navrhuje nové pravidlá pre OLAF ako pre kľúčového partnera Európskej prokuratúry (zverejnená dňa 24. 05. 2018), Európska komisia zverejnila Výročnú správu o ochrane finančných záujmov EÚ a boji proti podvodom za rok 2017 (zverejnená dňa 19. 09. 2018).

FS SR na svojom webovom sídle pravidelne informuje verejnosť o daňových aj colných otázkach, ktoré sú každodenne aktualizované. V roku 2018 zverejnila celkovo **279 tlačových správ**. V sekcii Infoservis – Spolupráca s OLAF zverejňuje tiež Výročné správy OLAFu, zároveň je verejnosť presmerovaná priamo na stránku OLAFu, kde sú dostupné všetky aktuálne informácie. Na zverejňovanie informácií využíva aj sociálnu sieť Facebook, Twitter, LinkedIn. Verejnosť môže komunikovať s FS SR aj prostredníctvom call centra alebo elektronicky (všetky informácie aj postup komunikácie v konkrétnych oblastiach je na webovej stránke FS SR), či prostredníctvom chatbotu Finančnej správy **Taxana**.

FS SR vo svojich tlačových správach informuje nielen o záchytoch tovaru, ktorý podlieha spotrebným daniam (tabak, cigarety, alkohol), ale ja o záchytoch tovaru spadajúceho pod zákazy a obmedzenia; nebezpečných druhov tovaru; chránených druhov rastlín a živočíchov (CITES); tovaru porušujúceho práva duševného vlastníctva; o zadržaniach falzifikátov (obuv, textil, elektronika, módné doplnky, šperky, umelecké diela) a tovarov podliehajúcich DPH. FS informuje tiež o všetkých dôležitých colných i daňových oblastiach.“

V priebehu kalendárneho roka **NKÚ SR** vydal pre médiá **53 tematických tlačových správ** a zorganizoval **štyri brífingy predsedu NKÚ SR s novinármi**. Úrad okrem vydávania štandardných tlačových, printových správ pristúpil k vydávaniu audio, video príspevkov vo vysokom rozlíšení, aby ich mohli využívať celoslovenské, regionálne rádia i televízie. Na internetovej stránke www.nku.gov.sk je zverejnených

29 záverečných správ z kontrolných akcií realizovaných úradom v roku 2018. Úrad pri komunikácii s verejnosťou využíva i sociálne siete Twitter, Facebook a pri organizovaní medzinárodných akcií využíva živé, on-line vysielanie na internete prostredníctvom platformy YouTube. V rámci sociálnych sietí bolo v priebehu roku 2018 zverejnených viac **ako 220 odborných príspevkov** a k informáciám sa dostalo viac ako **45-tisíc návštevníkov, čitateľov**.

Návštevník môže získať tiež informácie o pripravovaných kontrolách, o akciách, ktoré práve prebiehajú, či o aktivitách kontrolnej inštitúcie na národnej aj medzinárodnej scéne. Oficiálne webové sídlo NKÚ SR navštívi ročne viac ako **57-tisíc záujemcov**. Najnavštevovanejšími stránkami sú tie, ktoré obsahujú informácie o výsledkoch kontrol, či o kontrolovaných subjektoch.

Vo svojich tlačových správach NKÚ SR informuje, že každý rok vykonáva aj kontroly tematicky zamerané na nastavenie procesov zo strany riadiacich a sprostredkovateľských orgánov pri vyhlasovaní jednotlivých výziev, hodnotení projektov a fungovaní vnútorných kontrolných mechanizmov dotknutých inštitúcií. V ostatnej dobe boli zo strany najvyššej kontrolnej inštitúcie **identifikované najväčšie pochybenia v Pôdohospodárskej platobnej agentúre a Výskumnej agentúre**. V oboch prípadoch kontrolný úrad poskytol zistenia orgánom činným v trestnom konaní. Na druhej strane ako **príklady dobrej praxe** pri využívaní európskej finančnej pomoci môžu slúžiť riadiace orgány ministerstva životného prostredia či rezortu práce. O záveroch kontrol týkajúcich sa čerpania európskych fondov informoval 14. marca 2018 na pracovnom stretnutí predseda NKÚ SR Karol Mitrik nového vedúceho Zastúpenia Európskej komisie na Slovensku Ladislava Míka.

NKÚ SR nadviazal na kontrolu procesov rozhodovania o európskej finančnej pomoci z roku 2016, pri ktorej identifikoval závažné porušenia v PPA.

V roku 2018 sa kontrolóri NKÚ SR zamerali na realizáciu výziev a vyzvaní v programovom období 2014 až 2020 na Ministerstve vnútra SR (MV SR), v Slovenskej inovačnej a energetickej agentúre (SIEA), vo Výskumnej agentúre (VA), Ministerstve školstva, vedy, výskumu a športu SR (MŠVVaŠ SR) a Ministerstve pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR). Kontrolóri preverovali postupy riadiacich a sprostredkovateľských orgánov pri vyhlásení výziev a vyzvaní, formálnu správnosť dokumentov, procesy odborného hodnotenia, vnútorný kontrolný mechanizmus, ako aj postupy výberu odborných hodnotiteľov: https://www.nku.gov.sk/aktuality/-/asset_publisher/9A3u/content/transparentnost-procesov-a-casova-tiesen-su-najvaznejsie-problemy-pri-cerpani-eurofond-1

Tiež **ÚVO** vydal viacero tlačových správ, ktoré sa týkali nezrovnalostí vo VO vo vzťahu k finančným prostriedkom EÚ. Napríklad v tlačovej správe z marca 2018 sa uvádza, že predseda ÚVO podpísal **dohody o spolupráci s generálnym prokurátorom (GP SR) predsedom Najvyššieho kontrolného úradu SR (NKÚ SR) a predsedom Protimonopolného úradu SR (PMÚ SR)**. Podpísaním týchto dokumentov s najvyššími predstaviteľmi štátnych inštitúcií dochádza k efektívnejšej a dôslednejšej kontrole pri nakladaní s verejnými prostriedkami. Dohoda s GP SR je kľúčová v tom, že sa vzájomne dohodli na súčinnosti v prípade podávania trestných oznámení. ÚVO chce byť aktívny pri zachytávaní nekalých praktík, ktoré sa môžu vyskytnúť pri verejnom obstarávaní, ako aj v boji proti korupcii.

V tlačovej správe z decembra 2018 ÚVO informuje, že zorganizoval v rámci predsedníctva SR v skupine krajín V4 na Právnickej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave **Medzinárodnú konferenciu pod názvom „Za hranou zákona vo verejnom obstarávaní“**. Podľa predsedu ÚVO je dôležité na všetky javy spojené s trestnou činnosťou, resp. korupciou vo VO veľmi razantne a hlavne efektívne reagovať.

Účastníci, vrátane zástupcov Európskej komisie, si vymenili skúsenosti z oblasti trestnoprávných otázok, otázok hospodárnosti, ako aj posudzovania majetkovo a personálne prepojených osôb a kartelov vo VO.

Vymenili si praktické skúsenosti, ktoré hovoria o tom, s akými typmi porušení zákona o VO sa stretávajú a ktoré sú spojené s nekalosťou.

ÚVO podpísal na konferencii s NKÚ dokument so zámerom spoločne vytvoriť **metodikú k posudzovaniu otázky hospodárnosti vo verejnom obstarávaní**. Oba úrady si rozdelili kompetencie, pričom ÚVO má na starosti problematiku VO a NKÚ SR bude túto tému posudzovať iným spôsobom. Svoje zistenia môže prekonzultovať s ÚVO a ten v otázkach hospodárnosti bude vychádzať z jeho zistení.

Proti nekalým praktikám sú zamerané aj **viaceré opatrenia vo veľkej novele zákona o VO** s účinnosťou od 1. januára 2019. Tie majú zabrániť týmto javom, resp. pomôcť pri vyšetrovaní. Ide napríklad o predĺženie povinnej archivácie dokumentov z verejného obstarávania z päť na desať rokov. Povinné bude zverejňovanie súhrnných správ aj pri výnimkách zo zákona pri zákazkách nad tisíc eur. Upravená je tiež otázka zákazu konfliktu záujmov aj pri zákazkách s nízkou hodnotou, pri ktorých sa zvýšia finančné limity.

V tlačovej správe sa uvádza, že ÚVO sa v rámci výkonu kontroly môže obrátiť a nazrieť do spisu, napríklad orgánov činných v trestnom konaní, finančnej správy, zdravotných poisťovní na získanie údajov dôležitých pre rozhodovanie v otázkach konfliktu záujmov. Taktiež sa v správe upozorňuje na novú úpravu konfliktu záujmov. ÚVO bude mať od roku 2019 právomoc postihovať konkrétne fyzické alebo právnické osoby, ktoré sú zodpovedné za porušenie zákazu konfliktu vo VO. Balík týchto opatrení má slúžiť na to, aby vo VO mohla **byť efektívnejšie a lepšie postihovaná korupcia**. Za kľúčový nástroj považuje predseda ÚVO aj povinnú elektronizáciu verejného obstarávania od 18. 10. 2018.

Ostatní sieťoví partneri nevydávali vlastné tlačové správy. Na svojich webových sídlach zverejňovali informácie týkajúce sa problematiky OFZ EÚ na základe požiadavky OCKÚ OLAF a taktiež v nadväznosti na úlohy vyplývajúce z činnosti PSK pod Riadiacim výborom.

7. Príklady dobrej praxe sieťových partnerov

7.1 Prípady riešené NAKA PPZ SR

V uvedenom období boli NPKJ NAKA P PZ v súvislosti s poškodzovaním finančných záujmov EÚ v SR, riešené viaceré závažné prípady, ktoré sa týkali najmä finančných prostriedkov EÚ v rámci Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoja vidieka (EPFRV), Európskeho sociálneho fondu (ESF), Programu rozvoja vidieka (PRV - PPA), OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia (OP ZaSI), Fondu sociálneho rozvoja (FSR), napríklad:

Akcia Naša zem

Obvinené osoby, ako konatelia spoločnosti, v úmysle neoprávnene získať finančné prostriedky uviedli do omylu PPA v otázke splnenia podmienok na poskytnutie nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“) na projekt „Výstavba skladov na uskladnenie ovocia a nákup poľnohospodárskej techniky“ tým, že pri podaní žiadosti úmyselne nedoložili povinný doklad týkajúci sa preukázania vlastníckeho práva vo vzťahu k nehnuteľnosti (budova - malý sklad). Ich spoločnosti bolo schválené poskytnutie NFP v maximálnej výške **691 818,57 €**, čo predstavuje 50% prostriedkov z celkových oprávnených výdavkov na uvedený projekt. Následne predložili žiadosť o platbu (ďalej len „ŽoP“), ktorej súčasťou bola aj faktúra za rekonštrukciu budovy - sklad malý na sumu **73 921,82 €**, ktorá bola spoločnosti uhradená, čím neoprávnene získali finančné prostriedky pozostávajúce z prostriedkov EÚ vo výške **27 720,68 €** a z prostriedkov ŠR SR vo výške **9 240,23 €** a tak spôsobili škodu poskytovateľovi príspevku PPA vo výške **36 960,91 €**.

Akcia Hrozno

Obvinená osoba uzatvorila s PPA zmluvu o poskytnutí NFP maximálne v sume **337 713,93 €** čo predstavuje 50 % z celkových oprávnených výdavkov na realizáciu predmetného projektu. V úmysle dosiahnuť refundáciu predstieraných výdavkov a tým neoprávnene získať finančné prostriedky predložila obvinená osoba na PPA ŽoP, ktorou okrem iného deklaroval zakúpenie zariadenia – technického vybavenia v celkovej sume **101 118,66 €** a to aj napriek tomu, že v skutočnosti k zakúpeniu tohto zariadenia a technického vybavenia nedošlo, čím konečný prijímateľ porušil zmluvu, pretože úmyselne vyhlásil nepravdivé skutočnosti a PPA spôsobil škodu vo výške najmenej **50 559,33 €**, z toho finančné prostriedky EÚ vo výške **37 919,50 €** a zo ŠR SR vo výške **12 639,83 €**.

Akcia Real Trade

Obvinená osoba, ako spoločník a štatutárny zástupca obchodnej spoločnosti, podala žiadosť o poskytnutie NFP na realizáciu projektu, predmetnom ktorého malo byť vytvorenie 5 pracovných miest v hoteli a realizácia 19 odborných školení pre zamestnancov obchodnej spoločnosti. Táto žiadosť bola schválená vo výške **110 144,90 €**. Následne podala žiadosť o zálohovú platbu vo výške **44 057,96 €** ktorá bola prevedená na bankový účet obchodnej spoločnosti. Následne s cieľom vyhnúť sa splneniu záväzkov zo zmluvy uzatvorila kúpnu zmluvu, ktorou previedla predmetný hotel na iné osoby, čím znemožnila realizáciu projektu a účelovo previedla svoj obchodný podiel a pozíciu konateľa obchodnej spoločnosti na druhú obvinenú osobu, ktorý bezprostredne po tom z bankového účtu spoločnosti vybrala časť poskytnutých finančných prostriedkov, projekt nebol zrealizovaný, poskytnuté finančné prostriedky v zmluvne stanovenej lehote nezúčtovali, na výzvu po odstúpení od zmluvy o NFP, tieto prostriedky nevrátili a použili ich na doposiaľ nezistený účel. Obchodná spoločnosť bola následne rozhodnutím

okresného súdu zrušená bez likvidácie, čím obvinené osoby získali neoprávnený prospech na škodu rozpočtu EÚ vo výške **37 449,27 €** a na škodu ŠR SR vo výške **6 608,69 €**.

Akcia Klíma

Obvinené osoby, ako štatutári spoločnosti, podali žiadosť na PPA o jednotnú platbu na plochu a platbu na poľnohospodárske postupy prospešné pre klímu a životné prostredie, ku ktorej predložili nesprávny zoznam poľnohospodárskych pozemkov, tým neoprávnenne deklarovali splnenie podmienok na poskytnutie priamych podpôr na plochy, pričom týmto konaním bola PPA spôsobená škoda v celkovej výške **82 328,83,-Eur**, kde finančné prostriedky z prostriedkov Európskej únie boli vo výške **81 220,33 €** a zo ŠR SR boli vo výške **1 108,5 €**.

7.2 Prípady riešené Finančnou správou SR

Prípád „Revúca“

V priebehu mesiacov apríl, máj 2018 KÚ FS získal operatívne informácie týkajúce sa nezákonného dovozu tabaku a tabakových výrobkov z územia iných členských štátov na daňové územie SR do mesta Revúca. Nezákonná činnosť spočívala v preprave tabakovej suroviny na Slovensko, jej spracovaní a následnej distribúcii vo forme fermentovaného narezaného tabaku a spotrebiteľských balení cigariet. Na základe operatívnych informácií a informácii z mýtného systému bol vyhodnotený ako rizikový pohyb návesovej súpravy evidovanej v Poľskej republike. V Revúcej boli na základe pohybu súpravy vytipované záujmové objekty v minulosti spojené s trestnou činnosťou podobného charakteru vrátane objektu, kde už bola v minulosti vykonaná **realizácia na základe spolupráce s OLAF-om a EUROPOL-om**.

Počas realizácie bolo celkovo zaistených viac než 10,5 mil. ks cigariet značky Marlboro neoznačených kolkovými známkami, určené primárne na trhy nemecky hovoriacich krajín, 5 915 kg tabakovej suroviny, netabakové komponenty na výrobu cigariet, kompletná technologická linka na výrobu cigariet, technologické zariadenia na spracovanie tabakovej suroviny. Boli zadržané 3 osoby (občania SR), na dvoch bol spracovaný návrh na vzatie do väzby, jeden je vo väzbe. Celkový únik na spotrebných daniach a dani z pridanej hodnoty je predbežne vyčíslený na 5 miliónov Eur.

Nitrianski colníci sa minulý rok činili

Finančná správa prostredníctvom Colného úradu Nitra v roku 2018 odvieďla do štátneho rozpočtu Slovenskej republiky a do rozpočtu EÚ takmer 500 miliónov eur (498 913 375, 25 eur). Túto sumu tvorilo viac ako 6 miliónov eur cla, 322,7 milióna eur DPH a 170 miliónov eur spotrebných daní. Ide o finančné prostriedky, ktoré sú určené do ŠR SR a časť z nich, **80 % z cla, do rozpočtu EÚ**.

V roku 2018 prerokovali nitrianski colníci viac ako 30 000 zásielok pri dovoze tovaru z tretích krajín, pričom občania a firmy podali 23 084 colných vyhlásení s 73 799 tovarovými položkami. Počet zásielok tovaru vyvážaného mimo EÚ, ktorými sa Colný úrad Nitra zaoberal, bol 21 861 colných vyhlásení, v rámci ktorých bolo deklarovanych 41 446 tovarových položiek. Do režimu tranzit colníci prepustili 1 105 zásielok. V súvislosti s colným dohľadom a daňovým dozorom počas roka zaistili alebo zabezpečili tovar v celkovej hodnote viac ako 35 tisíc eur, okrem iného: 8 700 cigariet, 1 234 l liehu a 2 750 ks napodobenín tovaru - „fejkov“.

Medzinárodná spolupráca

FS SR: V dňoch 23. a 24. 10. 2018 sa vo **Vyšnom Nemeckom** uskutočnilo **stretnutie CELBET (Customs Eastern and South – Eastern land Border expert team)**. Stretol sa tu tím expertov, ktorý pracuje pod patronátom Európskej komisie v rámci komunitárneho Programu CUSTOMS 2020. CELBET sústreďuje 11

krajín na východnej a juhovýchodnej vonkajšej hranici EÚ, ktorá má dĺžku 9 300 km a zahŕňa spolu 174 hraničných priechodov. Členmi sú Estónsko, Fínsko, Litva, Lotyšsko, Poľsko, Slovensko, Maďarsko, Rumunsko, Bulharsko, Grécko a Chorvátsko. Cieľom tejto iniciatívy je zabezpečenie plnenia úloh v oblasti východnej a juhovýchodnej colnej hranice EÚ s tretími krajinami. Ide o snahu harmonizovať postupy colných orgánov a dosiahnuť efektívny výkon colných kontrol v jednotlivých krajinách EÚ, ktoré sa nachádzajú na tejto vonkajšej hranici. Colníci zdieľajú takto svoje skúsenosti a hľadajú najlepšie postupy pre colné kontroly, ako zvýšiť efektivitu a chrániť bezpečnosť vnútorného trhu. Tím expertov pracuje v 6 oblastiach: analýza rizík, výkon kontrol, vybavenie a obstarávanie, výcvik, manažment hraníc a hodnotenie a spolupráca s hraničnou políciou a susediacimi krajinami.

Stretnutie vo Vyšnom Nemeckom bolo zamerané na colné kontroly vykonávané na hranici s Ukrajinou v Poľsku, Slovensku, Maďarsku a Rumunsku. Pracovné stretnutie viedol predseda CELBETu pán Jyrki Linna (Fínsko).

Jeden z významných krokov, na ktorom sa experti dohodli, bude napríklad zavedenie výmen zástupcov z hraničných priechodov v rámci členských krajín nakoľko je dôležitá výmena informácií a najmä skúseností z praxe.

Podobné stretnutie sa konalo tiež pre pobaltské krajiny a v priebehu novembra pre balkánsku hranicu.

Pozn. Na slovensko – ukrajinskej časti hranice sa colníci stretávajú najčastejšie s nelegálnym dovozom cigariet a tabakových výrobkov, ako aj alkoholických nápojov, minerálnych olejov, v posledných rokoch bol opakovane zaistený na hraniciach aj jantár a v neposlednom rade sú to tovary živočíšneho a rastlinného pôvodu, na ktoré sa vzťahujú zákazy a obmedzenia a cestujúci ich nerešpektujú, čo môže mať za následok napr. šírenie rôznych chorôb a poškodenie zdravia.

V roku 2018 colníci zistili na hraniciach 1 033 prípadov porušenia colných predpisov pri nezákonnom dovoze tabakových výrobkov a zaistili 2 770 083 kusov cigariet.

Záver

V rámci prevencie, t. j. predchádzania podvodom, nezrovnalostiam a korupcii OCKÚ OLAF v spolupráci so sieťovými partnermi aj v roku 2018 naďalej vyvíjal aktivity v oblasti zvyšovania povedomia verejnosti o potrebe ochrany finančných záujmov Európskej únie v Slovenskej republike a v propagácii svojej činnosti a spolupráce s ostatnými sieťovými partnermi s cieľom chrániť finančné záujmy Európskej únie.

Ochrana finančných záujmov EÚ je trvalá úloha vlády SR. Úspešné plnenie tejto úlohy však závisí od účinnosti a úspechu boja proti podvodom a korupcii. To je možné dosiahnuť spojením úsilia vlády a občanov, ako aj trvalým znižovaním priestoru pre podvody a korupciu, vytváraním takej atmosféry v spoločnosti, ktorá nebude tolerantná k podvodom a podvodnému správaniu a zlepšením informovanosti občanov o podstate, príčinách a následkoch podvodov pri využívaní finančných prostriedkov EÚ. Nevyhnutnou podmienkou je pritom lepšia vymožiteľnosť a účinná vynútiteľnosť práva, dôsledné dodržiavanie pravidiel, zákonov a zásad etického správania, ako aj otvorenosť a transparentnosť procesov súvisiacich s pridelovaním a využívaním finančných prostriedkov EÚ v SR.

Informovanie širokej verejnosti o ochrane finančných záujmov EÚ je dôležitá a náročná úloha. Odhaľovanie nezrovnalostí je potrebné vnímať nielen ako dôkaz zneužitia prostriedkov EÚ a podvodu, ale aj ako dôkaz efektívneho kontrolného systému. V tejto súvislosti je potrebné zvýrazniť dôležitú úlohu, ktorú OCKÚ OLAF a ostatní sieťoví partneri zohrávajú pri ochrane peňazí daňových poplatníkov Európskej únie, ako aj daňových poplatníkov v Slovenskej republike.

Zoznam skratiek

AFCOS	-	Koordinačný útvar pre boj proti podvodom (angl. Anti-fraud coordination service)
AK EŠIF	-	Administratívne kapacity EŠIF
COCOLAF	-	Poradný výbor pre koordináciu prevencie podvodov
EFF/EFRH	-	Európsky fond pre rybné hospodárstvo
EK	-	Európska komisia
EPFRV	-	Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka
EFRR	-	Európsky fond regionálneho rozvoja
ESF	-	Európsky sociálny fond
EŠIF	-	Európske štrukturálne a investičné fondy
EUBAM	-	hraničná misia Európskej únie v Moldavsku a na Ukrajine
EÚ	-	Európska únia
FR SR	-	Finančné riaditeľstvo SR
FS SR	-	Finančná správa SR
GAF	-	Working group for Anti- Fraud, Groupe de Lutte Anti-Fraude
GP SR	-	Generálna prokuratúra SR
IMS	-	Informačný systém EK pre elektronické oznamovanie nezrovnalostí
KU FS	-	Kriminálny úrad Finančnej správy
MF SR	-	Ministerstvo financií SR
MH SR	-	Ministerstvo hospodárstva SR
MŠVVaŠ SR	-	Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR
MV SR	-	Ministerstvo vnútra SR
NAKA P PZ	-	Národná kriminálna agentúra Prezídia Policajného zboru
NFP	-	Nenávratný finančný príspevok
NKÚ SR	-	Najvyšší kontrolný úrad SR
OAFCN	-	Sieť komunikátorov OLAF-u
OIP	-	Odbor informovania a publicity Úradu vlády SR
OLAF	-	Európsky úrad pre boj proti podvodom
OP	-	Operačný program
PO	-	Programové obdobie
PPA	-	Pôdohospodárska platobná agentúra
PRV	-	Program rozvoja vidieka
PS	-	Pracovná skupina
PSK	-	Pracovná skupina pre komunikáciu
PS325 ZFEÚ	-	Pracovná skupina k článku 325 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
PSKKČ	-	Pracovná skupina pre spoluprácu v oblasti koordinácie kontrolnej činnosti
PSpN	-	Pracovná skupina pre nezrovnalosti
PSpSVO	-	Pracovná skupina pre spoluprácu v oblasti verejného obstarávania

PZ SR	- Policajný zbor SR
RILO EC	- Regional Intelligence Liaison Office for Eastern and Central Europe
RO	- Riadiaci orgán
RV	- Riadiaci výbor pre ochranu finančných záujmov Európskej únie v Slovenskej republike
SIEA	- Slovenská inovačná a energetická agentúra
SK	- Sekcia kontroly
SORO	- Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom
SR	- Slovenská republika
ŠR	- Štátny rozpočet
ŠF	- Štrukturálne fondy EÚ
ÚŠP GP SR	- Úrad špeciálnej prokuratúry GP SR
ÚVO	- Úrad pre verejné obstarávanie
VA	- Výskumná agentúra
VO	- Verejné obstarávanie
ŽoNFP	- Žiadosť o NFP